

26 485 Maatschappelijk verantwoord ondernemen
Nr. 443 Brief van de minister van Economische Zaken
Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Den Haag, 6 december 2024

Hierbij informeer ik uw Kamer over de afgeronde pilot met betrekking tot de integratie van internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO) principes op het bedrijfsleveninstrumentarium van het Ministerie van Economische Zaken (EZ), zoals uw Kamer toegezegd bij aanvang van de pilot¹. De pilot is gedaan om te onderzoeken wat de meest effectieve en een proportionele aanpak is om IMVO te stimuleren via het EZK-bedrijfsleveninstrumentarium.

Op grond van de evaluatie deel ik een aantal resultaten en bevindingen met uw Kamer (in de bijlage vindt u de gehele evaluatie).

Uit het kwalitatieve onderzoek naar de effecten van de IMVO-pilot blijkt dat actieve communicatie, waarbij bedrijven direct door de RVO worden benaderd, effectief is en leidt tot meer bewustwording over IMVO. Daarentegen heeft passieve communicatie via websites en nieuwsbrieven minder impact gehad op bedrijven. Bedrijven ervaren dat er meer en meer aandacht is voor IMVO. Dit wordt vooral gedreven door maatschappelijke ontwikkelingen en regelgeving zoals de EU Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD)².

Bedrijven staan welwillend tegenover IMVO-voorwaarden vanuit de overheid, mits deze proportioneel zijn en aangepast aan de omvang van het bedrijf en de ondersteuning. Zij benadrukken het belang van duidelijkheid en maatwerk in de regelgeving, zonder extra administratieve lasten. IMVO wordt gezien als een middel om risico's te beperken, en bedrijven pleiten voor een gerichte aanpak, afgestemd op hun specifieke situatie.

De implementatie van IMVO in de instrumenten van de pilot heeft verschillende gevolgen gehad voor de organisatie van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) - dat verschillende

¹ Kamerstuk 26 485, nr. 320.

² De EU Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) is de Europese wetgeving - van kracht sinds 25 juli 2024 - die bedrijven verplicht om mensenrechten en milieueffecten in hun waardeketens te identificeren, te voorkomen, te mitigeren en te rapporteren.

bedrijveninstrumenten uitvoert. Door de integratie van IMVO in de processen en de trainingen van RVO-projectadviseurs is het kennisniveau van betrokkenen toegenomen, wat heeft geleid tot een beter begrip van IMVO en de rol daarvan binnen RVO. Daarnaast is er binnen zowel het management van RVO als onder beleidsmakers bij EZK meer aandacht gekomen voor IMVO. Deze ontwikkeling is mede ingegeven door de zoektocht naar mogelijkheden om IMVO in de individuele instrumenten te integreren, evenals door de maatschappelijke discussie over nieuwe IMVO-wetgeving, zoals de EU Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) die afgelopen zomer in werking trad.

Verder heeft de pilot ook op enkele uitdagingen in de implementatie gewezen. Het implementeren van IMVO op alle regelingen vroeg meer tijd dan verwacht, wat inzicht heeft opgeleverd voor het efficiënter toewijzen van middelen en het maken van gerichte keuzes in een toekomstige aanpak. Hierdoor zijn de IMVO-voorwaarden niet volledig op alle pilot-instrumenten ingevoerd. Daarnaast vestigt het vaststellen van de voorwaarden de aandacht op de balans tussen naleving van IMVO-standaarden en het beperken van de regeldruk voor bedrijven. Het verschil tussen ondernemers die aanvragen indienen bij de instrumenten, variërend van boeren tot grote energiebedrijven, maakt het bovendien moeilijk om uniforme eisen te stellen, terwijl maatwerk niet altijd haalbaar is. Voorlichting over IMVO, bijvoorbeeld tijdens bedrijfsbezoeken, blijkt effectiever te zijn dan informeren via kanalen zoals de website. Echter, door de beperkte mogelijkheden voor direct contact met ondernemers is deze vorm van communicatie niet altijd haalbaar.

Hoewel er geen direct causaal verband is aangetoond tussen de pilot en verbeterde IMVO-*prestaties* van bedrijven, heeft de pilot wel geleid tot een grotere bewustwording van het belang van IMVO bij bedrijven. Ook binnen RVO is de kennis en aandacht voor IMVO toegenomen. Desondanks blijven uitvoeringsdilemma's en uitdagingen bestaan, waarbij de balans tussen IMVO en de regeldruk voor bedrijven een belangrijke kwestie blijft.

Met de bevindingen en aanbevelingen uit de pilot wordt rekening gehouden bij het bepalen van het vervolg. Ik zal uw Kamer hierover naar verwachting in het eerste kwartaal van volgend jaar informeren.

De minister van Economische Zaken,
D.S. Beljaarts

